

Socialförsäkringsutskottets betänkande 2024/25:SfU13

Pensioner

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden. Motionsyrkandena handlar bl.a. om jämställda pensioner, pensionsrätt för barnår, kulturskapares pensioner och höjt bostadstillägg.

I betänkandet finns en reservation (C, MP) och tre särskilda yttranden (SD, V, MP).

Behandlade förslag

Cirka 20 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet4

Utskottets överväganden.....5

 Pensionssystemet.....5

 Grundskyddet10

Reservation12

 Pensionssystemet, punkt 1 (C, MP)12

Särskilda yttranden13

 1. Pensionssystemet, punkt 1 (V)13

 2. Pensionssystemet, punkt 1 (MP).....13

 3. Pensionsrätt, punkt 2 (SD)13

Bilaga

Förteckning över behandlade förslag14

 Motioner från allmänna motionstiden 2024/2514

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Pensionssystemet

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:553 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 5,

2024/25:676 av Jamal El-Haj (-) yrkandena 1–3,

2024/25:727 av Helén Pettersson och Isak From (båda S),

2024/25:1803 av Annika Strandhäll (S),

2024/25:2900 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,

2024/25:3069 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 9,

2024/25:3157 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C) yrkande 53 och

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 42.

Reservation (C, MP)

2. Pensionsrätt

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:397 av Markus Wiechel (SD),

2024/25:1400 av Daniel Persson m.fl. (SD) yrkande 16,

2024/25:1662 av Camilla Rinaldo Miller (KD),

2024/25:1804 av Paula Örn och Annika Strandhäll (båda S),

2024/25:1843 av Patrik Lundqvist m.fl. (S) och

2024/25:2714 av Ann-Sofie Lifvenhage (M).

3. Grundskyddet

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:861 av Patrik Björck (S),

2024/25:2187 av Kristoffer Lindberg m.fl. (S),

2024/25:2897 av Sten Bergheden (M) och

2024/25:2901 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2.

Stockholm den 18 februari 2025

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Viktor Wärnick

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Viktor Wärnick (M), Ludvig Aspling (SD), Anders Ygeman (S), Sanne Lennström (S), Clara Aranda (SD), Jessica Rodén (S), Åsa Eriksson (S), Daniel Persson (SD), Ola Möller (S), Ingemar Kihlström (KD), Martina Johansson (C), Nima Gholam Ali Pour (SD), Malte Tängmark Roos (MP), Patrik Karlson (L), Caroline Högström (M), Isabell Mixter (V) och Mats Sander (M).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet ca 20 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25. Motionsyrkandena handlar bl.a. om jämställda pensioner, pensionsrätt för barnår, kulturskapares pensioner och höjt bostadstillägg. Motionsyrkandena finns i bilagan.

Utskottets överväganden

Pensionssystemet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. jämställda pensioner och pensionsrätt för barnår.

Jämför reservationen (C, MP) och särskilt yttrande 1 (V), 2 (MP) och 3 (SD).

Gällande ordning

Den inkomstgrundade ålderspensionen omfattar inkomstpension och premiepension. Inkomstgrundad ålderspension tjänas in individuellt genom arbete och styrs av den enskildes samlade livsinkomst. Inkomst- och premiepensionssystemen är finansiellt skilda från statens budget och hanterar sina egna inkomster och utgifter. Försäkringstagare får pensionsrätter som ger rätt till pensionsutbetalningar, vilka finansieras genom allmän pensionsavgift, arbetsgivaravgift och statlig ålderspensionsavgift. Pensionsrätter kan även tjänas in genom studier och barnår. Sådana pensionsrätter finansieras i stället med skattemedel.

Pensionsåldern är flexibel. Inkomstgrundad ålderspension kan enligt 56 kap. 3 § socialförsäkringsbalken (SFB) tidigast tas ut från 63 års ålder. Någon övre åldersgräns finns inte. En anställd arbetstagare har rätt att arbeta fram till 69 års ålder men får arbeta längre om arbetsgivaren går med på det, vilket regleras i lagen (1982:80) om anställningsskydd. Den 1 december 2025 träder nya regler i kraft (prop. 2021/22:181, bet. 2021/22:SfU25, rskr. 2021/22:331). Vissa förmåner och beräkningar som anges i socialförsäkringsbalken ska knytas till en särskild ålder (riktålder för pension) som beräknas för varje år (2 kap. 10 a § SFB). Den beräknade riktåldern för pension ska gälla för det sjätte året efter beräkningsåret (2 kap. 10 c § SFB).

Den inkomstgrundade ålderspensionen regleras i 58–64 kap. SFB. Pensionsrätten räknas fram årligen på den pensionsgrundande inkomsten och det pensionsgrundande beloppet, vilka utgör pensionsunderlaget (58 kap. 5 § SFB). Vid beräkningen av den pensionsgrundande inkomsten respektive det pensionsgrundande beloppet tas inte inkomst som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp under ett intjänandeår med, det s.k. intjänandetaket (59 kap. 4 § och 60 kap. 5 § SFB).

I 60 kap. SFB finns bestämmelser om beräkning av pensionsgrundande belopp för pliktjämtgöring, studier och vård av småbarn (s.k. barnår). Pensionsgrundande belopp för barnår ska tillgodoräknas en försäkrad för de år han eller hon har varit småbarnsförälder. Pensionsgrundande belopp för barnår ska för samma år och barn tillgodoräknas endast den av barnets föräldrar som

har lägst pensionsunderlag (60 kap. 21, 22 och 24 § SFB). En överlåtelse av rätten att tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp för barnår ska göras genom anmälan till Pensionsmyndigheten (60 kap. 37 § SFB).

Enligt lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift ska den försäkrade på inkomst av anställning och annat arbete, på upp till 8,07 inkomstbasbelopp, betala 7 procent i allmän pensionsavgift. Den försäkrade får emellertid en skattereduktion på motsvarande belopp.

Arbetsgivare betalar en pensionsavgift på 10,21 procent av varje anställds lön, även på den del av lönen som överstiger 8,07 inkomstbasbelopp, vilket regleras i 2 kap. socialavgiftslagen (2000:980). I 3 kap. samma lag regleras avgiften för egenföretagare. På pensionsgrundande inkomst som inte är underlag för arbetsgivaravgifter, t.ex. sjukpenning och dagpenning från arbetslöshetskassa, betalas i stället statlig ålderspensionsavgift på 10,21 procent, vilket regleras i lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift. När det gäller bl.a. inkomstrelaterad sjuk- och aktivitetsersättning uppgår avgiften till 18,5 procent.

Pensionsrätten inom inkomstpensionen uppgår till 16 procent av pensionsunderlaget (61 kap. 6 § första stycket 1 SFB). Pensionsrätten bokförs årligen på ett inkomstpensionskonto, vars värde utgör pensionsbehållningen. Pensionsbehållningen ligger till grund för beräkning av det årliga uttaget av inkomstpension. Den årliga inkomstpensionen beräknas genom att den försäkrades pensionsbehållning fördelas på det antal år en person i den åldern kan antas ha kvar att leva. Behållningen fördelas med hjälp av ett delningstal (62 kap. 28 § SFB).

Pensionsrätten inom premiepensionen uppgår till 2,5 procent av pensionsunderlaget (61 kap. 6 § första stycket 2 SFB). Pensionsrätterna kan placeras aktivt i olika fonder som tillhandahålls på Pensionsmyndighetens fondtorg. Om inget val görs placeras de automatiskt i statens fondportfölj AP7 Såfa som förvaltas av Sjunde AP-fonden.

Den som är gift eller har en registrerad partner kan välja att överföra hela premiepensionsrätten som har fastställts för ett år till sin make eller registrerade partner. Pensionsrätter överförs därefter tills vidare om inget annat anges i anmälan (61 kap. 11–16 §§ SFB). Mottagaren får i dag 94 procent av det belopp som överförs, medan resterande 6 procent fördelas mellan samtliga pensionssparare som s.k. arvsvinst (64 kap. 44 § SFB).

Den som har fyllt 66 år, har inkomstgrundad pension som uppgår till mellan 9 973 kronor och 18 838 kronor (belopp enligt den senaste omräkningen genom indexering) och uppfyller vissa ytterligare villkor har rätt till inkomstpensionstillägg. Reglerna om inkomstpensionstillägg finns främst i 74 a kap. SFB.

Tjänstepension

Tjänstepension är den del av pensionen som betalas av arbetsgivaren. Villkoren för tjänstepensionen bestäms i ett kollektivavtal mellan arbetsgivare eller

arbetsgivarorganisation och fackförbund eller i avtal mellan den enskilda arbetstagaren och hans eller hennes arbetsgivare. För att arbetsgivaren ska ha rätt till avdrag för pensionsavsättningar som görs till förmån för en arbetstagare krävs att även vissa villkor som ställs upp i skattelagstiftningen är uppfyllda.

Inkomstgarantier för konstnärer

Riksdagen godkände 2010 en successiv avveckling av inkomstgarantier för konstnärer. De innehavare som sedan tidigare utsetts till mottagare av inkomstgarantier ska behålla sin garanti. Medel som frigörs efter hand överförs till pensionsgrundande tidsbegränsade långtidsstipendier (prop. 2009/10:183, bet. 2009/10:KrU12, rskr. 2009/10:285).

Motionerna

Pensionssystemet

I kommittémotion 2024/25:3069 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 9 föreslås ett tillkännagivande om behovet av jämställda pensioner. Motionärerna anför att bl.a. en ojämslälld arbetsmarknad, med lägre löner och mer deltidsarbete under kvinnors arbetsliv, leder till betydligt lägre livsinkomster för kvinnor än för män. Kvinnors pensioner är i genomsnitt 20 procent lägre än mäns. I motion 2024/25:727 av Helén Pettersson och Isak From (båda S) föreslås ett tillkännagivande om att stärka och reformera pensionssystemet så att det ger minst 70 procent av slutlönen i pension. I motion 2024/25:1803 av Annika Strandhäll (S) föreslås ett tillkännagivande om att en grundlig parlamentariskt bred översyn av det svenska pensionssystemet bör initieras. Motionären anser att ett mer hållbart pensionssystem som ger tillräckliga och mer jämställda pensioner bör säkerställas.

I kommittémotion 2024/25:553 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör få i uppdrag att bevaka och se över kulturskapares pensioner, särskilt i samband med utfasningen av ATP och de statliga inkomstgarantierna från Konstnärsnämnden.

I kommittémotion 2024/25:3157 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C) yrkande 53 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör uppdra åt berörda myndigheter att genomföra en informationskampanj gentemot unga vuxna, föräldrar och företagare om livsinkomstens betydelse för pensionen. Även i kommittémotion 2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 42 föreslås ett tillkännagivande om en informationskampanj.

I motion 2024/25:2900 av Sten Bergheden (M) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att göra en översyn av hur det i högre grad ska löna sig att ha arbetat i utfallet i pensionssystemet. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten till en uppföljning och utvärdering av pensionsreformen i sin helhet.

I motion 2024/25:676 av Jamal El-Haj (-) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att alla arbetsgivare måste teckna avtal för sina anställda så att de erhåller tjänstepension. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att höja pensionsrätten inom premiepensionen till 4 procent så att pensionsrätten totalt inom den allmänna pensionen blir 20 procent i stället för dagens 18,5 procent. I yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen, arbetsgivare och fackföreningar bör samarbeta för att forma och implementera policyer som skyddar och främjar pensionärers rättigheter.

Pensionsrätt

I motion 2024/25:1804 av Paula Örn och Annika Strandhäll (båda S) föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten att överlåta pensionsrätter mellan makar. Motionärerna anför att den i dag frivilliga möjligheten att överlåta pensionsrätter mellan makar bör utredas för att se till att premiepensionsrätter överförs till den part som har lägre inkomst eller arbetar deltid. I motion 2024/25:1843 av Patrik Lundqvist m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheterna för ogifta par att föra över pensionsrätt till varandra.

I kommittémotion 2024/25:1400 av Daniel Persson m.fl. (SD) yrkande 16 föreslås ett tillkännagivande om pensionsrätt för barnår. Motionärerna anser att regeringen bör utreda pensionsrätten för barnår och vidta åtgärder så att föräldrar som är föräldralediga eller arbetar deltid kompenseras. I motion 2024/25:397 av Markus Wiechel (SD) föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten att införa en automatisering av delad intjänad pension för vårdnadshavare under vård av sjukt barn och föräldraledighet.

I motion 2024/25:2714 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) föreslås ett tillkännagivande om att överväga att utreda möjligheten till gemensam pensionsavsättning för föräldrar under föräldraledighet.

I motion 2024/25:1662 av Camilla Rinaldo Miller (KD) föreslås ett tillkännagivande om att intjänad pension, inklusive premiepensionen, ska delas lika mellan makar och sambor som har gemensamma barn.

Utskottets ställningstagande

Inledningsvis kan utskottet konstatera att den parlamentariska arbetsgruppen Pensionsgruppen utvidgades hösten 2023 till att omfatta riksdagens samtliga partier. En särskild utredare tillsattes i februari 2024 (dir. 2024:29) i enlighet med en överenskommelse i Pensionsgruppen. Utredaren ska analysera avgiftsnivån i det allmänna inkomstgrundade pensionssystemet som består av inkomstpensionen och premiepensionen. Syftet med utredningen är att analysera om den nuvarande pensionsavgiften är på rätt nivå för att upprätthålla pensionsnivåerna. Uppdraget ska efter en förlängning redovisas senast den 3 april 2025. Enligt ett pressmeddelande från Socialdepartementet den 28 februari 2024 har Pensionsgruppen också kommit överens om att en arbetsgrupp i Regeringskansliet ska genomföra en översyn av hanteringen av överskott (en s.k. gas), eftersom det behövs ett kompletterande arbete, och en uppdatering

av utredningsbetänkandet Utdelning av överskott i inkomstpensionssystemet (SOU 2004:105).

I budgetpropositionen för 2025 anges att regeringen har ett särskilt fokus på att följa och analysera hur skillnaden i kvinnors och mäns pension utvecklas och kommer långsiktigt att arbeta vidare för mer jämställda pensioner (prop. 2024/25:1 utg.omr. 11 avsnitt 2.8 s. 18 f.).

Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) har efter ett regeringsuppdrag sammanställt befintlig forskning om deltidssarbetets betydelse för skillnaden i inkomst mellan kvinnor och män efter pensioneringen samt utvecklingen i tid och kommit med rapporten Deltidssarbetets betydelse för kvinnors och mäns pensioner (2024:3). I rapporten konstaterar ISF att kvinnor har lägre genomsnittliga pensioner än män men att detta pensionsgap har minskat över tid. Om hänsyn tas till allmän pension och tjänstepension före skatt har pensionsgapet, beräknat som andel av mäns pensioner, minskat från 38 procent 2005 till 28 procent 2022. Kvinnor arbetar deltid i betydligt större utsträckning än män, men könsskillnaden har minskat över tid. År 2023 uppgav 26 procent av de förvärvsarbetande kvinnorna i åldern 20–65 år i Statistiska centralbyråns (SCB) arbetskraftsundersökning att de arbetade deltid. Motsvarande siffra för män var 11 procent. Andelen kvinnor som arbetade deltid i slutet av 1980-talet var närmare 50 procent, och andelen män var knappt 6 procent.

Pensionsmyndigheten ska bl.a. informera om och ge både dagens och framtidens pensionärer en samlad bild av hela pensionen samt informera om vilka faktorer som påverkar pensionens storlek och hur stor pensionen kan antas bli och tydliggöra vilka konsekvenser olika val kan få för pensionen. Myndigheten ska också integrera ett jämställdhetsperspektiv i sin verksamhet.

För att Pensionsmyndigheten ska kunna ge enskilda en prognos över hela sin pension samarbetar de med MinPension. På minpension.se finns de olika prognostjänsterna, men också uttagsplaneraren, som är en tjänst som gör det enklare att planera och ta ut sina pensioner.

När det gäller pensionssystemet avstyrkte utskottet förra året motionsyrkanden som är identiska med eller liknar flertalet av de yrkanden som nu är aktuella. Det handlar bl.a. om att alla ska ha minst 70 procent av slutlönen i pension, att det ska löna sig att ha arbetat, att pensionsreformen ska utvärderas och att det bör genomföras en informationskampanj. Det gäller också frågan om pensionsrätt för barnår och överföring av pensionsrätt mellan makar och sambor. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag om bl.a. pensionssystemet och pensionsrätt för barnår (bet. 2023/24:SfU9, prot. 2023/24:76). Utskottet ser inte skäl att nu göra någon annan bedömning i dessa frågor.

I en motion föreslås att kulturskapares pensioner ses över bl.a. i ljuset av utfasningen av de statliga inkomstgarantierna. Utskottet noterar att de medel som frigörs under den successiva avvecklingen av inkomstgarantierna för konstnärer överförs till pensionsgrundande tidsbegränsade långtidsstipendier. Utskottet ser inte skäl för riksdagen att nu göra ett tillkännagivande om kulturskapares pensioner.

Mot bakgrund av det anförda och pågående arbete är utskottet inte berett att föreslå något tillkännagivande om pensionssystemet. Därmed avstyrks motionerna 2024/25:397 (SD), 2024/25:553 (V) yrkande 5, 2024/25:676 (-) yrkandena 1–3, 2024/25:727 (S), 2024/25:1400 (SD) yrkande 16, 2024/25:1662 (KD), 2024/25:1803 (S), 2024/25:1804 (S), 2024/25:1843 (S), 2024/25:2714 (M), 2024/25:2900 (M) yrkandena 1 och 2, 2024/25:3069 (S) yrkande 9, 2024/25:3157 (C) yrkande 53 samt 2024/25:3158 (C) yrkande 42.

Grundskyddet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. höjd nivå på bostadstillägget och samma garantipensionsnivåer för gifta respektive sambor.

Gällande ordning

Garantipension

Garantipension kan tas ut tidigast fr.o.m. den månad då den försäkrade fyller 66 år (67 kap. 4 § SFB). För att få full garantipension krävs bosättning i Sverige i minst 40 år.

Garantipension får lämnas till en försäkrad som är född 1938 eller senare om han eller hon har en försäkringstid om minst tre år och har en inkomstgrundad ålderspension som inte överstiger ett visst belopp eller helt saknar sådan pension (55 kap. 10 § och 67 kap. 2 § SFB).

Som mest kan garantipension utbetalas med 11 603 kronor för ensamstående och 10 505 kronor för gifta.

Bostadstillägg till pensionärer

Bostadstillägg till pensionärer är ett skattefritt tillägg till den allmänna pensionen. Om den försäkrade har rätt till bostadstillägg beror på hans eller hennes bostadskostnad, inkomster och tillgångar. Bostadstillägg kan betalas ut med som mest 7 290 kronor per månad för ensamstående och 3 645 kronor per månad för gifta och sambor.

Storleken på bostadstillägget är beroende av den bidragsgrundande inkomsten och av reduceringsinkomsten (102 kap. 2 § SB). Bidragsgrundande inkomst är t.ex. inkomst av tjänst minskat med inkomstpensionstillägg, näringsverksamhet, kapital och förmögenhet efter att inkomsten reducerats (102 kap. 3, 5 och 7 §§ SFB). Av 102 kap. 11 § SFB framgår att tillägg till den bidragsgrundande inkomsten ska göras för förmögenhet med 15 procent av den sammanlagda förmögenhet som överstiger 100 000 kronor för den som är ogift och 200 000 kronor för makar.

Motionerna

I motion 2024/25:861 av Patrik Björck (S) föreslås ett tillkännagivande om att överväga möjligheten att framöver höja nivån på bostadstillägget. I motion 2024/25:2187 av Kristoffer Lindberg m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten att införa en garantipension som inte är beroende av civilståndet.

I motion 2024/25:2897 av Sten Bergheden (M) föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten att införa tydliga mål för grundskyddet i pensions-systemet. I motion 2024/25:2901 av Sten Bergheden (M) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att överväga att se över reglerna för förmögenhet i bostadstillägget till pensionärer. En pensionär med låg eller medelhög pension ska inte bestraffas för att han eller hon har en mindre ekonomisk buffert. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten att förenkla administration av och ansökan om bostadstillägget till pensionärer. Motionären anför bl.a. att uppgifter bör stämmas av mer löpande för att undvika stora återkrav.

Utskottets ställningstagande

Livsinkomstprincipen är den bärande principen i det allmänna pensionssystemet. Samtidigt är det viktigt att det finns en grundnivå som möjliggör en god ekonomisk standard även för dem som av olika anledningar inte har kunnat arbeta alls eller inte har kunnat arbeta i tillräcklig omfattning för att tjäna in till en tillräcklig inkomstgrundad pension.

Utskottet kan konstatera att såväl bostadstillägget som garantipensionen höjdes så sent som i augusti 2022 (prop. 2021/22:269, bet. 2021/22:FiU49, rskr. 2021/22:463).

Utskottet ser därför inte skäl för riksdagen att göra något tillkännagivande om en höjd nivå på bostadstillägget eller tydligare mål för grundskyddet i pensionssystemet.

Utskottet avstyrkte förra året motionsyrkanden som är identiska med eller liknar flera av de yrkanden som nu är aktuella. Det handlar bl.a. om skillnader i regelverket mellan gifta och sambor samt reglerna för förmögenhet i bostadstillägget. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (bet. 2023/24:SfU9, prot. 2023/24:76). Utskottet gör nu ingen annan bedömning i dessa frågor.

Mot bakgrund av ovanstående avstyrks motionerna 2024/25:861 (S), 2024/25:2187 (S), 2024/25:2897 (M) samt 2024/25:2901 (M) yrkandena 1 och 2.

Reservation

Pensionssystemet, punkt 1 (C, MP)

av Martina Johansson (C) och Malte Tängmark Roos (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:3157 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C) yrkande 53 och

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 42 och

avslår motionerna

2024/25:553 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 5,

2024/25:676 av Jamal El-Haj (-) yrkandena 1–3,

2024/25:727 av Helén Pettersson och Isak From (båda S),

2024/25:1803 av Annika Strandhäll (S),

2024/25:2900 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2 samt

2024/25:3069 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 9.

Ställningstagande

För att kunna göra bra val behövs tillgång till information om hur beslut om föräldraledighet, deltidsarbete och pensionssparande påverkar den framtida ekonomin. Pensionsmyndigheten bör därför få i uppdrag att i samverkan med berörda parter – t.ex. mödravården, Försäkringskassan, Skatteverket, bankerna och skolan – ta fram information, riktad till föräldrar, om hur livsinkomsten påverkar den framtida pensionen.

Särskilda yttranden

1. Pensionssystemet, punkt 1 (V)

Isabell Mixter (V) anför:

Vänsterpartiet har i kommittémotion 2024/25:553 En hållbar småföretagarpolitik presenterat ett förslag som Pensionsgruppen diskuterar (yrkande 5). Det är viktigt att se över kulturskapares pensioner med anledning av utfasningen av bl.a. de statliga inkomstgarantierna från Konstnärsnämnden. Pensionsgruppen består numera av samtliga riksdagspartier, och jag har därför valt att inte lämna någon reservation med anledning av yrkandet.

2. Pensionssystemet, punkt 1 (MP)

Malte Tängmark Roos (MP) anför:

Kvinnors pensioner är i genomsnitt 20 procent lägre än mäns. En ojämslidd arbetsmarknad, med lägre löner och mer deltidsarbete under kvinnors arbetsliv, leder till betydligt lägre livsinkomster för kvinnor än för män. Det bör därför vidtas åtgärder för att verka för jämställda pensioner. Jag har dock valt att inte reservera mig till förmån för kommittémotion 2024/26:3069 (S) yrkande 9 mot bakgrund av pågående arbete i Pensionsgruppen.

3. Pensionsrätt, punkt 2 (SD)

Ludvig Aspling (SD), Clara Aranda (SD), Daniel Persson (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD) anför:

Sverigedemokraterna har i kommittémotion 2024/25:1400 En trygg familjepolitik med barnets bästa i fokus presenterat ett förslag som Pensionsgruppen diskuterar (yrkande 16). Pensionsgruppen består numera av samtliga riksdagspartier, och vi har därför valt att inte lämna någon reservation med anledning av yrkandet.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2024/25

2024/25:397 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa en automatisering av delad intjänad pension för vårdnadshavare under vab och föräldraledighet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:553 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör få i uppdrag att bevaka och se över kulturskapares pensioner, särskilt i samband med utfasningen av ATP och utfasningen av de statliga inkomstgarantierna från Konstnärsnämnden, och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:676 av Jamal El-Haj (-):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla arbetsgivare måste teckna avtal för sina anställda så att de erhåller tjänstepensionen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja premiepensionen till fyra procent så att den allmänna pensionen blir 20 % procent i stället för dagens 18,5 %.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen, arbetsgivare och fackföreningar bör samarbeta för att forma och implementera policyer som skyddar och främjar pensionärers rättigheter och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:727 av Helén Pettersson och Isak From (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka och reformera pensionssystemet så att det ger minst 70 procent av slutlönen i pension och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:861 av Patrik Björck (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga möjligheten att framöver höja nivån på bostadstillägget och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1400 av Daniel Persson m.fl. (SD):

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om pensionsrätt för barnår och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1662 av Camilla Rinaldo Miller (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att intjänad pension, inklusive premiepensionen, ska delas lika mellan makar och sambor som har gemensamma barn, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:1803 av Annika Strandhäll (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en grundlig parlamentariskt bred översyn av det svenska pensionssystemet bör initieras och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1804 av Paula Örn och Annika Strandhäll (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att överlåta pensionsrätter mellan makar och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1843 av Patrik Lundqvist m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna för ogifta par att föra över pensionsrätt till varandra och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2187 av Kristoffer Lindberg m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa en garantipension som inte är beroende av civilståndet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2714 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda möjligheten till gemensam pensionsavsättning för föräldrar under föräldraledighet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2897 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa tydliga mål för grundskyddet i pensionssystemet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2900 av Sten Bergheden (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att göra en översyn av hur det i högre grad än i dagsläget ska löna sig att ha arbetat i utfallet i pensionssystemet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till en uppföljning och utvärdering av pensionsreformen i sin helhet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2901 av Sten Bergheden (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över reglerna för förmögenhet i bostadstillägget till pensionärer och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att förenkla administration av och ansökan om bostadstillägget till pensionärer och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3069 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av jämställda pensioner och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3157 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C):

53. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör uppdra åt berörda myndigheter att genomföra en informationskampanj gentemot unga vuxna, föräldrar och företagare om livsinkomstens betydelse för pensionen och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C):

42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör uppdra åt berörda myndigheter att genomföra en informationskampanj gentemot unga vuxna, föräldrar och företagare om livsinkomstens betydelse för pensionen och tillkännager detta för regeringen.